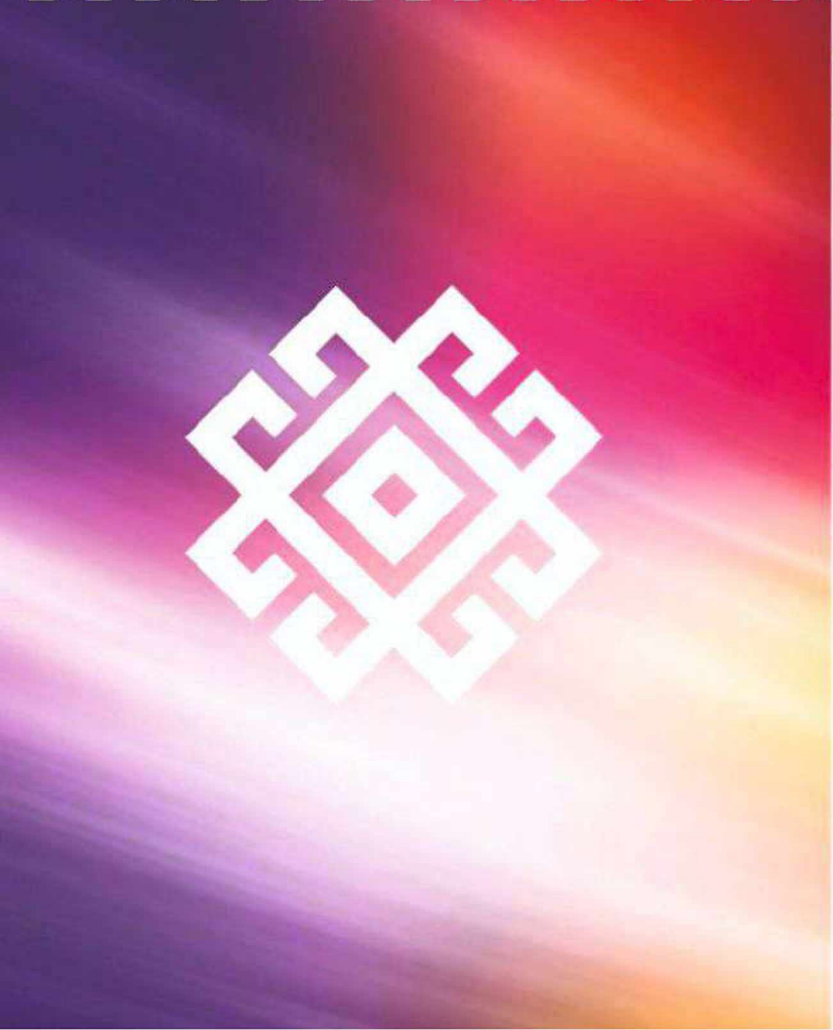

№3
2024

ЎЗБЕКСТАН МАМЛЕКАТЛИК КОНСЕРВАТОРИЯСИ
НОКИС ФИЛИАЛИ

MUSIQ VA SAN'AT AJOBO KUTUBXONASI | БЕЎТХИҚ КУЎБХОНА И ҚОЎЧҚУБХА | BULLETIN OF MUSIC AND ART

MUZÍKA HÁM KÓRKEM ÓNER XABARSHÍSI

ILIMY - METODIKALIQ JURNAL

**ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ JOQARÍ BILIMLENDIRIW,
ILIM HÁM INNOVACIYALAR MINISTRLOGI**

ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ MÁDENIYAT MINISTRLOGI

**ÓZBEKSTAN MÁMLEKETLIK KONSERVATORIYASÍ
NÓKIS FILIALÍ**

**MUZÍKA HÁM KÓRKEM ÓNER
XABARSHÍSÍ**

Ilmiy-metodikaliq jurnal

MUSIQA VA SAN'AT AXBOROTNOMASI

Ilmiy-uslubiy jurnal

ВЕСТНИК МУЗЫКИ И ИСКУССТВА

Научно-методический журнал

BULLETIN OF MUSIC AND ART

Scientific-methodical journal

№ 3/2024

SHÓLKEMLESTIRIWSHI:

Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası Nókis filiali

Bas redaktor: – Allanbaev Rudakiy, *professor*

Juwaplı xatker: – Kamalova Dilfuza, *filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktori*

REDKOLLEGIYA AĞZALARI:

OZODBEK NAZARBEKOV – Ózbekstan Respublikası Mádeniyat ministri, professor, **AZIZBEK TURDIEV** – Ózbekstan Respublikası Oliy Majlis Senatınıń jaslar, mádeniyat hám sport máseleleri komiteti baslıǵı orınbasarı, filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD), **BEGIS TEMIRBAEV** – Qaraqalpaqstan Respublikası Mádeniyat ministri, docent, **KOMOLIDDIN URINBAEV** – Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası rektori, docent, **OMONILLA RIZAEV** – Ózbekstan mámleketlik kórkem óner hám mádeniyatı institutı, kórkem óner ilimleri kandidatu, professor, **HIKMAT RAJABOV** – Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası Nókis filiali, professor w.w.a., **ORAZALI TOSHMATOV** - Ózbekstan mámleketlik kórkem óner hám mádeniyatı institutı, professor, **SAYYORA ĞAFUROVA** – Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası, professor, **OYDIN ABDULLAEVA** – Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası, professor, **QURBANBAY JARIMBETOV** – Qaraqalpaq mámleketlik universiteti, filologiya ilimleri doktori, professor, **ALIMA BERDIMURATOVA** – Qaraqalpaq mámleketlik universiteti, filosofiya ilimleri doktori, professor, **ZIYADA BEKBERGENOVA** – ÓZR IA Qaraqalpaqstan bólimi, filologiya ilimleri doktori, professor, **KALLIEV ABATBAY** - Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası Nókis filiali, Muzıka qanıgeligi professorı, **TOLAXOJAEVA MUHABBAT** – Ózbekstan mámleketlik kórkem óner hám mádeniyat institutı, kórken ónertanıw ilimleri doktori, professor, **OZODA TOSHMATOVA** - Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası, professor, **ARTÍQBAY EREJEPOV** – Nókis qalalıq 1-sanlı balalar muzıka hám kórkem óner mektebi, pedagogika ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD), docent, **JAÑABAY MARZIYAEV** – Qaraqalpaq mámleketlik universiteti, filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD), docent, **IRODA MIRTALIPOVA** – ÓZMK janındaǵı B.Zokirov atındaǵı MEKÓI, kórkem ónertanıw ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD), **PARAXAT MAMUTOV** – Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası Nókis filiali direktor orınbasarı

Jurnal qaraqalpaq, ózbek, rus hám ingliz tillerinde jılına 2 márte basıladı. Jurnal Ózbekstan Respublikası Prezidenti Administraciyası janındaǵı Málimleme hám ǵalaba kommunikaciýalar agentligi tárepinen mámleketlik dizimnen ótkerilgen. №047569 4-oktyabr, 2022-jıl.

Redakciya mánzili: Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası Nókis filiali Turan oypatı 29-jay.

E-mail: ozdknf@edu.uz, UZDK_Nukus@exat. Tel:551020540 Veb-sayt: <https://science.uzdknf.uz/>

XVI-XVII ASRLARDA BALETNING YEVROPADA KLASSIK RAQS TURI SIFATIDA RIVOJLANISHI

Charshemov J.

O‘zbekiston davlat konservatoriyasi Nukus filiali

Annotatsiya: Mazkur maqolada Yevropada baletning klassik raqs turi sifatida rivojlanishi haqida bayon qilinadi. Unda baletning kelib chiqish tarixi hamda turlari, janrlarga bo‘linishi haqida so‘z yuritiladi. Bundan tashqari balet truppalari, usullari va uning vakillari haqida ma’lumotlar keltirilib o‘tiladi.

Kalit so'zlar: balet, lad, orkestr, raqs, saxna, kompozitor, dekaratsiya, libretto, baletmeyster.

Аннотация: В данной статье описывается развитие балета как вида классического танца в Европе. Рассказывается об истории зарождения балета и его разделении на жанры. Кроме того, представлена информация о балетных труппах, методах и их представителях.

Ключевые слова: балет, танец, оркестр, танец, сцена, композитор, оформление, либретто, балетмейстер.

Annotation: This article describes the development of ballet as a classical dance form in Europe. It talks about the history of the origin of ballet and its division into genres. In addition, information about ballet troupes, methods and its representatives is provided.

Keywords: ballet, dance, orchestra, dance, stage, composer, decoration, libretto, ballet master.

Balet (it. balletto-ballo-i raqsning kichraytirilishi) – go‘zal harakat san’atidir. Tarixan, uni opera singari drama asosida emas, balki raqs divertissement¹ asosida shakllangan, bu uning janr xususiyatlariga ta’sir ko’rsatdi. 1533-yilda Fransuz qiroli Genrix II Florentsiyalik Ketrin Medichiga uylandi. Yangi Fransiya va Italiyaning qadim-uyg‘onish madaniyati o‘rtasida vorisiylik o‘rnatildi. Balet

---

¹ fr. Divertissement-turli janrdagi bir qator nomerlardan iborat teatr tomoshasi. Baletda balet ijrosining maxsus shakli mavjud, bu raqs nomerlari to‘plami.

san'ati tarixi boshlanadi. Frantsiya saroyida uzoq vaqt davom etgan musobaqalar, ballar va maskaradlarga ega edi. Ammo bu ajoyib va isrofgarchiliklar Milan bilan taqqoslashga dosh berolmadi. Venetsiya va Florentsiya zodagonlari va ularning odatdagi zavqlari (o'yin-kulgilari) bilan: qahramonlik, allegorik va ekzotik mavzular uchun raqslar, mohir «otliq balet» yuzlab otliqlar murakkab ramziy raqamlarga aylantirilib har xil kostyumlar bilan bezantiriladi.

Ko'p yillar davomida fransuz malikasi Ketrin (u turmushga chiqqan paytida 14 yoshda edi va u qirol bilan o'ttiz yil turmish qurgan), saroy ahlini, fransuz zodagonlari va shu jumladan qirolni ham italyan didiga o'rgatadi. Uning o'g'illari, Fransiya qirollari Fransis II, Charlz IX va Genri III ushbu odatni izchil rivojlantirdilar.

1570-yilda Charlz IX Parijda she'riyat va musiqa akademiyasini tashkil etdi. 1581-yilda akademiyaning izlanishlari va intilishlari natijasida «Qirolichaning komik baleti» sahnalashtirilgan. Bu qirolichaning singlisi Margerit Vaudemontning va gertsog Dyuk De Joeusening to'yi munosabati bilan amalga oshirildi. Qirolichaning komik baletiga kiritilgan 17 o'yin-kulgulardan biri ritsarlar turnirlari, san'atning har-xil ko'rinishlari bo'lgan nutqlar, musiqa va raqslarni birlashtirgan eski uslubdagi tomosha tayyorlandi. Spektakl Pti-Burbon saroyining katta zalida bo'lib o'tdi va taniqli shaxslar uchun mo'ljallangan edi, ammo tadbirda ishtirok etish uchun minglab olomon saroyga tashrif buyurdi. G'ayrioddiy spektakl kechqurun boshlandi, deyarli olti soat davom etdi va yarim tunda tugadi. Bu, albatta, ajoyib edi, lekin o'sha paytda zaldagi ko'tarilgan sahna hali mavjud emas edi. Shu sababli balet ijrochilari tomoshabinlar orasida ijro etishgan. Ular aytgan hikoya, xudolar Minerva va Yupiter tomonidan asrga olingan sehrGAR Tsirtseya haqida edi. Rassomlar singari, baletmeysterlar ham odatda mifologiya bo'yicha darsliklarga murojaat qilishdi. Baletning syujeti bir necha qatlamlardan tashkil topgan edi. Avtorlarning ideyasiga ko'ra ma'nosini tomoshabinlar o'zlari tushunishi kerak edi: aql va iymon, dushmanlarini mag'lub etgan qirol va malika, tinchlik va totuvlik g'alabasi haqidagi ertak. Baletmeyster Baltazar de Beyjoerning

o‘zi Prologda «hozir shuncha mash‘um voqealardan keyin... balet sizning malikangizning kuchi va birligining ramziga aylanadi... qizarish yuzingizga qaytdi» deb yozgan.

Buni tasdiqlash maqsadida raqslar sahnalashtirildi. Beyjoer tomonidan ixtiro qilingan aniq hisoblangan holda qadamlar², ular tomoshabinlarni aniq geometrik shakllar bilan hayratda qoldirdilar: aylanalar, kvadratlar va uchburchaklar raqam, geometriya va aql koinotni va inson qalbini qanday tartibga solganligini ko‘rsatadi. Ko‘pchilik juda hayratda edi. Zamondoshlar «komik balet» ni maqtashdi va fransuz xotirasida u «saroy baleti»³ ning yangi janridagi birinchi ko‘rinishi sifatida qaralgan. Yaratuvchilarning pedantligi (uzunligi, davomiyligi, hajmini sinchkovlik bilan hisoblash va har bir qadamni aniq belgilash), cheklanmagan ilhom va ma‘naviy intilish bilan ko‘paytirilib, biz bilganimizdek klassik raqs texnikasiga asos yaratdi. Shu asosda, xoreograflar deyarli bir asr o‘tgach, fransuzlar qiroli Lyudovik XIV hukmronligi ostida ishlay boshladilar. Ular balet qadamlarini aniq geometrik printsiplarga tizimlashtirish va tasniflashni boshladilar.

«Malikaning komik baleti» va ballet de cour baletlari eskirib, yangi tushunchalar: raqsni jiddiylashtirib, hatto diniy ideallar bilan ta‘minlab va unga Fransiyaning intellektual va siyosiy hayotini qo‘shadilar. Biroq, «Malikaning komik baleti»da birinchi bo‘lib shakllangan g‘oyalar chuqur iz qoldirdi. Shunday qilib, XVII asrda taniqli olimlar, shoirlar va yozuvchilar Akademiya tajribalariga hayrat bilan qaytdi. Usha davrda Yevropa o‘ttiz yillik urush girdobiga duch keladi (1618-1648). Lekin balet endi avvalgiday emas edi. Lyudovik XIII⁴ davrida Akademiyaning azaliy neoplatonik g‘oyalari pasayib, yanada dolzarb davlat manfaatlariga yo‘l ochdi.

Lyudovik XIII baletlarni yaratdi, kostyumlarni ixtiro qildi va ko‘pincha yetakchi rollarni ijro etdi, u yer yuzida xudo, o‘z xalqining otasi sifatida paydo, Quyosh va Apollon rollarini o‘ynashni yoqtirdi. Bizning tushunchamizdagi teatrlar

---

² Baletmeyster Baltasar de Beyjoerning ixtiroi «noyob ijodiy geometrik qadam»

³ Ballet de cour-saroy baleti

⁴ Lyudovik XIII soch to‘kilishi sababli pariklarni urfga kiritadi.

o'sha paytda mavjud emas edi, baletlar hovlilarda, bog'larda va boshqa keng joylarda namoyish etildi, bu yerda o'tiradigan va ko'priklar ostida maxsus joylashtirilgan sahnalar ham yo'q edi. Aktyorlar, yuqorida aytib o'tilganidek, zaldan yuqoriga ko'tarilmagan yoki parda bilan ajratilmagan – ular ijtimoiy tadbirning bir qismi edi. Tomoshabinlar odatda spektaklni yuqoridan tomosha qilishdi. Biroq, Lyudovik XIII qo'l ostida, Italiya dekorativ ijodiy guruh ta'siri natijasida (ularning ko'pchiligi muhandislar edi), sahna bir necha dyuym ko'tarildi, va qanotlari, parda, qovoqlari, fonini, bulutlar va aravalarni «osmonga» ko'tarish mexanizmlarini ma'lum joylarga o'rnatishadi. 1641-yilda kardinal Rishelyo – baletga shunchalik qiziqib, o'zi pesalar yozgan – o'z saroyida teatr qurg'izgan, keyinchalik rekonstruktsiya qilinganidan keyin Parij operasi uyiga aylangan. Ushbu teatr yangiliklarining ma'nosi oddiy edi: hayol. Ular ko'proq yangiliklar yaratishga imkon berishdi va fizika, mantiq qonunlarini chetlab o'tib, eng muhimi ijrochilarni - qirolning o'zini sehr – jodu aurasini bilan o'rab olib, ta'sirli sehrli effektlar ishlatishadi. Lyudovik XIII ning o'g'li va merosxo'ri sifatida Lyudovik XIV taxtni egallagach, ko'plab sahnaviy asarlarda ehtiros bilan raqsga tushadi. 1651-yilda 13 yoshida debyut qilib, u hayoti davomida qirqqa yaqin yirik sahnaviy asarlarda qatnashgan va uning oxirgi spektakli 18 yildan so'ng, 1669-yilda «Flora» baletidagi roli bilan yakunlanadi. 1653-yil boshida frondta yurgan kardinal Mazarini Parijga qaytib kelib, u 13 soatlik baletga buyurtma berdi. O'sha yillari 15 yoshli Lyudovik XIV ning porlagan davri edi. Bu balet tun bo'yi ijro etilgan. Baletda vayronagarchiliklar va zulmat tasvirlangan. Tong otishi bilan Lyudovik XIV quyosh rolida paydo bo'lgan. Hammasi oltin, yoqut va qimmatbaho toshlarda, boshida, bilaklarida, tirsaklarida va tizzalarida porlab turgan olmoslarning ko'zni qamashtiradigan nurida, tuyaqush patlari boshida ko'tarilgan (buyuklikning taniqli ramzi) Lyudovik XIV tunni zabt etayotgani tasvirlangan edi. Taassurotni oshirish uchun balet keyingi oyida saroyda va Parijda sakkiz marta namoyish etildi.

Lyudovik XIV 1661-yilda Qirollik raqs akademiyasiga asos solgan. XVII-asrda ochilgan, jumladan, Fransiya Akademiyasi (1635), rassomlik Akademiyasi

(1648), qilichbozlik Akademiyasi (1656), musiqa Akademiyasi (1669) va arxitektura Akademiyasi (1671) va hokazo. 1670-yillarda qirol tomonidan berilgan buyruq yetakchi xoreograflar tomonidan turli yoʻnalishlarda olib borilgan koʻplab raqobatbardosh tadqiqotlarga sabab boʻldi. (Bu ajablanarli emas ularning ishi qilichbozlikdagi harakatlarni yozib olishga urinishlar va harakatlarning oʻxshashligi bilan bir vaqtga toʻgʻri keldi, shuningdek, ularni yozib olishga qaratilgan harakatlar ajoyib.) Bir necha yillik mashaqqatli ishdan keyin, turli xil notatsiya tizimlari paydo boʻldi, ammo Boshanning tizimi gʻalaba qozondi. U Qirolga shaxsan besh jildlik ramzlar, matn va raqs yozuvlari bilan kitob taqdim etadi ammo uning kitobi usha davridayoq yoʻqolgan. Usha davrda yashagan yana baletmeyster Feyyo notasi juda mashhur boʻldi. U Frantsiyada bir nechta nashrlardan oʻtdi, ingliz va nemis tillariga tarjima qilindi va XVIII asrda butun Yevropada xoreograflar tomonidan ishlatilgan. Feyyo eng muhim va chiroyli deb hisoblagan raqslarga eʼtibor qaratdi – grandee Mishel De Pur la belle danse⁵ deb atagan va bitta tarixchi «olijanob frantsuz uslubi» deb taʼriflagan. La belle danse belgisi – «chiroyli raqs» –doimiy ravishda toʻplarda va saroy tomoshalarida ijro etiladigan dunyoviy raqslarning bir turiga ishora qiladi, bu yerda qadamlar yanada murakkab texnikalar bilan birga boyitilgan. Albatta, eng muhim haqiqat la belle danse erkaklar tomonidan ijro etilgan. Keyinchalik, balet ayollarni va balerinalarni oʻziga jalb etadi. Vaziyat biroz chalkash tuyulishi mumkin, chunki ayollar ham raqsga tushishgan va ularning san'ati ham tez-tez qayd yetilgan. Ammo ular asosan yuqori jamiyat toʻplarida yoki Malika baletlarida raqsga tushishdi va qirolning prodyuserlarida, sud baletlarida va Parij sahnalarida ayol rollarini erkaklar travesti ijro etishdi. 1680-yillarda bu holat oʻzgaradi, ammo hozirgacha balet san'atining virtuozlari deb erkak kishilar boʻlgan deb ishonilgan. La belle danse kontseptsiyasi beshta tana pozitsiyasiga asoslangan boʻlib, birinchi boʻlib Boshan tomonidan qoʻllanilgan va keyin Feyyo, Ramo va ularning izdoshlari tomonidan aniq shakllantirilgan. Ushbu pozitsiyalarning ahamiyati baholab boʻlmaydi: bu

---

⁵ La belle danse-raqsning olijanob frantsuz uslubi

baletdagi barcha major gammalari, paydo bo'ladigan asosiy ranglar. Ularsiz la belle danse - bu shunchaki yuqori jamiyat raqsi. Va ular bilan - odobdan san'atga eng muhim pog'ona hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Д.Хоманс. История балета. Ангелы Аполлона. М., 2011.
2. В.Н. Холопова. Форма музыкальных произведений. М., 2001.
3. Балет энциклопедия. М., 1981.
4. Charshemov J. MUSTAQILLIK YILLARIDA O'ZBEK KIMOMUSIQASI //Вестник музыки и искусства. – 2023. – Т. 1. – №. 2. – С. 16-22.
5. Charshemov J. Karakalpak bakhshis and schools of bakhshi art //Teoretical and Applied Science (ISSN: 2409-0085). – 2023. – Т. 118. – С. 178-180.
6. Jamil Charshemov. (2024). PROCESSES OF REALIZATION OF KARAKALPAK FOLKLORE IN SYMPHONIC MUSIC OF 30-80 YEARS OF XX- CENTURY. Web of Teachers: Inderscience Research, 2(1), 33–36.
7. PROCESSES OF REALIZATION OF KARAKALPAK FOLKLORE IN SYMPHONIC MUSIC OF 1990-2010 OF XX-XXI CENTURY. (2024). Western European Journal of Modern Experiments and Scientific Methods, 2(1), 37-41.
8. Charshemov J. Problems of Using Karakalpak Folklore in Composers //Vital Annex: International Journal of Novel Research in Advanced Sciences. – 2023. – Т. 2. – №. 3. – С. 270-273.
9. Charshemov J. A REVIEW OF MARKABAY JIEMURATOV'S WORK //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 818-821.

MAZMUNÍ

MUZÍKATANÍW

1	Allanbaev R.O. QOSÍQSHÍLIQTÍN BÚGINGI KÜNDEGI ÁHMIYETI.....	3
2	Kulchigayeva M. QORAQALPOQ XALQ QO‘SHIQLARINING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI HAQIDA	10
3	Charshemov J., Muratbaeva R. JANA RUXTAGÍ XALÍQ QOSÍQLARÍ.....	16
4	Charshemov J. XVI-XVII ASRLARDA BALETNING YEVROPADA KLASSIK RAQS TURI SIFATIDA RIVOJLANISHI	22
5	Abatbaeva R. QORAQALPOQ MUSIQA SAN‘ATIDA SYUITA JANRINING RIVOJI.....	28
6	Rasbergenova X.S. MUSIQANING INSON SALOMATLIGIDAGI O‘RNI VA AHAMIYATI.....	38
7	Abdisultanov J. QARAQALPAQ MUZÍKASINDAGÍ JANRLÍQ ÓZGESHELIKLER (QARAQALPAQ MUZÍKALÍ DRAMALARDÍN PAYDA BOLÍWÍ HÁM RAWAJLANÍWÍ).....	43
8	Charshemov J., Orazalieva G. BAROKKO DÁWIRINÍN GARMONIYASÍ.....	49
9	Zuxurov M. VIOLONCHEL SAZ ASBABINÍN KELIP SHÍGIWI, ORKESTR HÁM KAMER ANSAMBLERINDE TUTQAN ORNI.....	54
10	Uzoqov D.S. UYG‘UR MUSIQALI TEATRINING MARKAZIY OSIYODA PAYDO BO‘LISHI.....	59

KÓRKEM ÓNER

11	Mamutov P.A. KOMPOZITOR HIKMAT RAJABOV ÓMIRI HÁM DÓRETIWSHILIGI HAQQÍNDA.....	65
12	Abdikarimova I. QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINDAGÍ BIRINSHI FLEYTA ATQARÍWSHÍSÍ.....	71
13	Sobirjonov A. O‘ZBEK OPERA XONANDALIGIGA VA MILLIY QO‘SHIQCHILIGIGA ERGASH YO‘LDOSHEVNING QO‘SHGAN HISSASI.....	76
14	Saidxonov A.S. XX ASR YANGI VENA MAKTABI IJODKORLARI TARIXNING YANGICHA KO‘RINISHI.....	80
15	Dauletbaev T.Q. QORAQALPOQ BAXSHICHILIK SAN‘ATINING RIVOJIDA G‘AYRATDIN UTEMURATOVNING MEHNATLARI....	90
16	Matimuratov S. QARAQALPAQ KÓRKEM ÓNERINDE XOSH HAWAZ BÚLBÚL TAMARA DOSHUMOVANÍN TUTQAN ORNÍ...	95
17	Ońgarbaeva L. CHANG SAZ ÁSBABINÍN TARIYXÍ HÁM USTAZ ATQARÍWSHÍLARÍ.....	100
18	Sharipov A.Sh. XONANDALIKDA IJROCHILIK TAMOYIL VA ME‘ZONLARI.....	106

MUZÍKA PEDAGOGIKASÍ

19	Rajabov X.J. QASHQAR RUBABI BASLANG'ISH SABAQ BARISINDAGÍ TÁLIM MASHQALALARI TIYKARINDA.....	110
20	Abatbaeva U.A. ART-PEDAGOGIKALIQ HÁM ART-TERAPEVTIKALIQ TEXNOLOGIYALAR TIYKARINDA BASLANG'ISH KLASS OQIWSHILARIN ESTETIK TÁRBIYALAW MODELÍ.....	118
21	Jumaniyazov O'. O'QUVCHILARGA XALQ CHOLG'ULARINI O'RGATISHDA SHARQ ALLOMALARI MUSIQIY RISOLALARINING AHAMIYATI.....	125
22	Любимцева В.С. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ – ВАЖНОЕ УСЛОВИЕ ДЛЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО МАСТЕРСТВА ПРЕПОДАВАТЕЛЯ.....	131
23	Matjanova M. OQIWSHILARDÍ ESTETIK TÁRBIYALAWDA ÁMELIY QOLLANIW METODLARÍ, FORMA HÁM QURALLARI...	136
24	Jumabaev A. NOTA OQIW TÁJIRIYBESINDE ATQARIWSHILIQ KÓNLIKPELERIN ÓZLESTIRIW HÁM QÁLIPLESTIRIW.....	143
25	Раджабова Н. АКТИВИЗАЦИЯ ТВОРЧЕСКИХ НАВЫКОВ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИНТОНАЦИОННЫХ ОСОБЕННОСТЕЙ МЕЛОДИИ В МЕТОДИКЕ ПРЕПОДАВАНИЯ СОЛЬФЕДЖИО....	149
26	Mutalov D.A. YOSHLARNING MA'NAVIY SHAKLLANISHIDA MUSIQANING O'RNI.....	154

JÁMIYETLIK-GUMANITAR PÁNLER

27	Palimbetov K.S. QARAQALPAQ XALÍQ DÁSTÚR FOLKLORÍNÍN ÚYRENILIW MÁSELESÍ.....	160
28	Bekbergenova Z. 1990-2000-JÍLLARDAĞÍ QARAQALPA AMATURGIYASÍ HAQQÍNDA	168
29	Marziyayev J.K. EKOLOGIK MADANIYAT VA UNI SHAKLLANTIRISH: EKOLOGIK MUAMMONI OLDINI OLISHNING BIR USULI SIFATIDA.....	176
30	Sadenova G.P. KÓRKEM SHÍĞARMALARDA EPITETTÍN QOLLANÍLÍW ÓZGESHELIKLERI HÁM USÍLLARÍ.....	181